U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Rutsche v právní věci žalobce: **M. I.**, zastoupeného Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstšvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 7. 2010, č. j. OAM-73/ZA-06-P08-2010, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2011, č. j. 1 Az 19/2010 – 64,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené advokátce stěžovatele Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové **se přizná** odměna za zastupování ve výši 2880 Kč. Tato částka bude jmenované vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Městského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 26. 7. 2010, č. j. OAM-73/ZA-06-P08-2010. Rozhodnutím správního orgánu nebyla stěžovateli k jeho žádosti udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Městský soud v Praze dospěl k závěru, že výhrůžky a útoky spoluobčanů nepředstavují útoky soukromých osob ani pronásledování ve smyslu azylového zákona. Ze zpráv, z nichž žalovaný vycházel, navíc vyplývá, že na Ukrajině existuje systém ochrany práv občanů, jakkoli je v řadě ohledů nedokonalý. Ani sám stěžovatel při pohovorech nesdělil, že by mu státní orgány ochranu odepřely. Stejně jako žalovaný nepovažoval soud z hlediska udělení mezinárodní ochrany za relevantní věk stěžovatele, nemožnost sehnat zaměstnání či menší pomoc souvěrců na Ukrajině než v České republice.

Stěžovatel napadl rozsudek Městského soudu v Praze včas podanou kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."). Má za to, že správní orgán i soud hodnotily situaci v zemi původu pouze obecně, bez přihlédnutí ke konkrétním jím tvrzeným skutečnostem. Soud se v odůvodnění napadeného rozsudku nevypořádal se všemi skutečnostmi uvedenými v podané žalobě a jejím doplnění. Podle stěžovatele splňuje kasační stížnost kritéria přijatelnosti podle § 104a s. ř. s., neboť přesahuje jeho vlastní zájmy ve smyslu usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, z následujících důvodů. Stěžovatel nepožádal o udělení mezinárodní ochrany bezprostředně po svém příjezdu do České republiky, neboť mu tato možnost nebyla známa. Svoji žádost podal kvůli obavám z návratu na Ukrajinu, domníval se, že by zde byl vystaven opětovnému šikanování pro svou víru. Stěžovatel konvertoval na víru Svědků Jehovových, na Ukrajině měl problémy pro své vyznání již v minulosti. Není pravdou, že uvedené problémy v minulosti nijak neřešil. Kontaktoval místní úřady, starostu a dalšího zastupitele, ale nikdo z nich mu nepomohl, o jeho případ neprojevil zájem. Stěžovatel tak nabyl dojmu, že by mu pomoc neposkytly ani další vnitrostátní orgány. S žádostí o pomoc se obrátil k souvěrcům do Lvova, ale ti mu nebyly schopni více pomoci, přičemž v jeho majetkových možnostech nebylo přestěhovat se a usadit se ve Lvově. V roce 2003 odjel do České republiky, kde se obrátil na komunitu Svědků Jehovových, kteří mu pomohli, zajistili mu práci a ubytování. Vzhledem k tomu, že se domníval, že se situace na Ukrajině uklidnila a bude tam moci normálně žít, vrátil se zpět, avšak zjistil, že situace je ještě horší. Stěžovatel má za to, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § § 14a zákona o azylu. Podle jeho názoru se správní orgán ani soud s důvody pro udělení této ochrany přesvědčivě nevypořádaly. Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Při rozhodování o kasační stížnosti žalobce musel nejprve Nejvyšší správní soud posoudit, zda jsou splněny podmínky řízení. Nejvyšší správní soud proto zkoumal otázku, zda je kasační stížnost přijatelná ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Vycházel přitom z precedentního usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodu uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že důvody přijatelnosti uplatněné stěžovatelem v podané kasační stížnosti nesplňují výše uvedená kritéria. Nejvyšší správní soud předně uvádí, že nepřezkoumatelností rozhodnutí krajského soudu pro nedostatek důvodů ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. se již dostatečně zabýval např. v rozsudku ze dne 12. 1. 2005, č. j. 4 Azs 300/2004 - 36,

www.nssoud.cz, či v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS.

Jak vyplývá z § 1 zákona o azylu, mezinárodní ochrana může mít buď formu azylu nebo formu doplňkové ochrany; azyl je přitom institutem sloužícím k ochraně žadatele před pronásledováním (blíže specifikovaným v § 2 odst. 8 zákona o azylu), doplňková ochrana slouží k ochraně žadatele (jenž nesplňuje podmínky pro udělení azylu) před vážnou újmou, jež by mu hrozila v případě navrácení do země původu a která je popsána v § 14a odst. 2 zákona o azylu.

Co se týče posouzení otázky, zda výhrůžky a útoky příbuzných a sousedů stěžovatele kvůli jeho náboženskému vyznání bylo možné považovat za důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 a § 14a zákona o azylu, Nejvyšší správní soud odkazuje zejména na rozsudek ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2007 - 57, www.nssoud.cz, či na rozsudek ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 – 62, www.nssoud.cz, v nichž se obdobnou problematikou podrobně zabýval. V prvním z uvedených rozsudků dospěl k závěru, že jak pronásledování, tak i vážná újma může hrozit ze strany státu, resp. organizace, která ovládá stát, jakož i ze strany nestátních původců, tedy soukromých osob. V takovém případě je pak třeba prokázat, že stát (strana nebo organizace, která ovládá stát) není schopen nebo ochoten poskytnout před pronásledováním nebo vážnou újmou ze strany soukromých osob ochranu, tzn. neučiní přiměřené kroky k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy. V rozsudku ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008 – 62, www.nssoud.cz, pak Nejvyšší správní soud doplnil, že pokud je zjevné, že orgány v zemi původu nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před vážnou újmou způsobenou nestátními subjekty, nelze po žadateli požadovat, aby se na tyto orgány obracel. Pokud to však zjevné není, leží břemeno tvrzení ohledně nedostupnosti (resp. nedostatečnosti) ochrany v zemi původu tudíž na straně žadatele.

Otázkou, kdy lze snahu žadatele o dosažení ochrany v zemi původu označit za marnou, se pak Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 12. 1. 2006, č. j. 4 Azs 107/2005 - 60, www.nssoud.cz, kde dospěl k závěru, že stěžovatel nevyužil právních prostředků, které mu právní řád jeho země k ochraně poskytuje, neboť měl možnost trvat na vyšetřování na základě jeho oznámení policii a poskytnout policii potřebnou součinnost tak, aby se věc dostala až před nezávislý soud, a na laxní přístup jednotlivých policistů si stěžovat.

Nejvyšší správní soud uzavřel, že neshledal přijatelnost kasační stížnosti z důvodů tvrzených stěžovatelem, ani z úřední povinnosti pak nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podmínky přijatelnosti v daném případě nejsou splněny a kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

Podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. nemá při odmítnutí kasační stížnosti žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Ustanovené zástupkyni stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněný v řízení o kasační stížnosti ve výši 2100 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 2400 Kč. Protože je ustanovená advokátka plátcem daně z přidané hodnoty,

zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně z přidané hodnoty vypočtená dle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 480 Kč. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 2880 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 26. dubna 2012

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu